

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

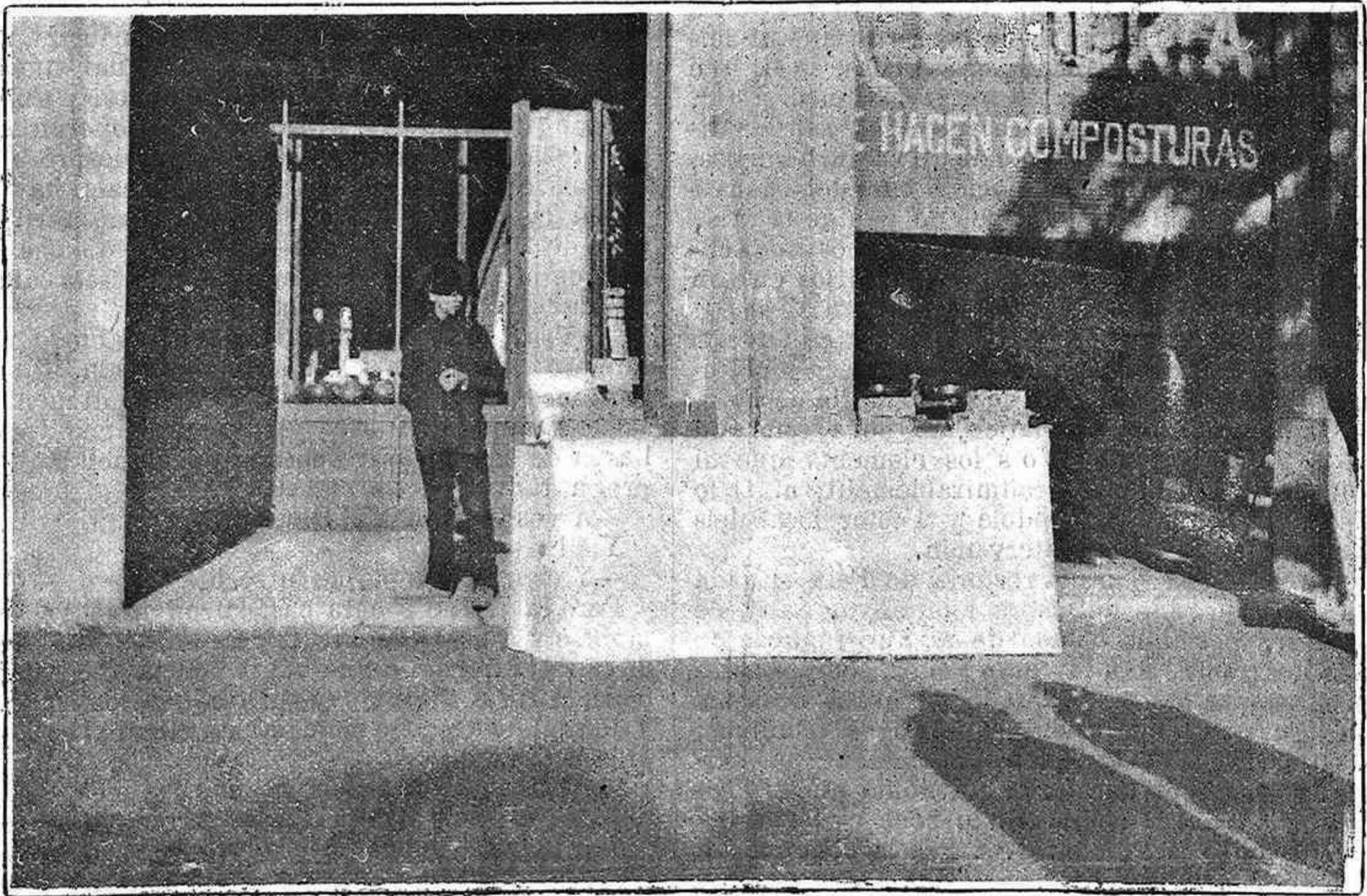
10 céntims cada numero per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

L' HOME DEL DIA

Procurant vendre turrans
dels més fins als ordinaris,
sense pensarho, 's treballa
per metjes y apotecaris.

QUE HO DIGA ELL MATEIX

Deya 'l DILUVI del dia 22, en una carta fetxada á París, encare qu' escrita á Barcelona:

«¡Ah! ¿y que les parece á ustedes del mentis dado por el «Diario Oficial» al ministro de Hacienda?

«Pointcaré debe ser uno de los que tienen la cara forrada.»

Ara bé: si 'l ministre francès Pointcaré havent sigut objecte dels més terribles atachs, davant del públich, en una polèmica per ell provocada, hagués deixat passar TRETZE SENMANAS, UN TRIMESTRE COMPLERT sense rebatre'ls ni contestarlos, ¿qué opinaria 'l «Diluvi»? ¿Se contentaria ab afirmar que «té la cara forrada?»

Que ho diga ell mateix.

CRONICA

Lo crim de Torrellas de Foix que s' ha vist aquests últims dias en la secció segona de nostra Audiencia provincial sembla una supervivencia dels temps passats, un quadro dels mes frèstechs arrancat á l' *Historia dels Mossos d' Esquadra*. llibre interessant, publicat auys enrera per lo senyor Ortega y Espinós.

Al consignarho aixís no pretench sentar l' afirmació de que avuy dia no 's cometen crims horribles y espantosos, ja que de un quan temps ensá, sino cada senmana, cada mes al menos, se veu á l' Audiencia alguna causa de aquellas que per la seva importancia obligan al Fiscal Sr. Tapia, á pendre pel seu compte l' acusació, prescindint dels serveys dels seus substituents, d' aquellas, en fi, que fan sortir de casa seva al butxi Nicomedes, qui, confós ab l' auditori, sense que 'l seu aspecte difereixi en lo mes mínim del de un pacífich burgés, va seguint ab la major atenció 'l curs dels debats y com un gat al aguayt al peu del cau de la rata, no aparta la vista un moment dels reos que seuen en la banqueta, creyentse ja tenirlos en son poder pera cenyirlos lo fatídich corbaí.

Pero cap de las causas que s' han vist en aquests últims temps, ofereix lo carácter frèstech y pintorech á l' hora que 'l crim de Santa María de Foix.

Qualsevol autor dramátich, ab poch esforços en faria un melodrama. Tots los elements que hi concorren s' hi prestan admirablement, aixís lo lloch del crim, com l' índole y 'l color local dels personatjes qu' en ell intervenen.

Un se figura veure la rectoria de Foix situada en las soletats de un' aspra montanya, lluny de poblat, y per tant faltada de tot ausili en cas de una desgracia. Allá hi viu lo rector, sempre escamat, sempre alerta, perque ja en altrás ocasions ha sigut objecte de diversás tentativas criminals, y no es del cas descuidarse un moment, per evitar la seva reproducció. Es un home de una sobrietat de pagés pobre. Ab lo poch que guanya encare 'n té per fer estalvis. Per la comarca se li suposa un bon mitjot.

Y ab tant com vigila, no s' adona que té l' enemich dintre de casa, en la persona de la dona que li fa las feynas y del marit de aquesta que cultiva 'l petit hort de la rectoria.

Aquesta parella son las úniques personas que te-

nen accés franch á la casa, y las que saben ahont lo rector guarda 'ls diners. Ellas podrian donar un cop de ma; pero apart de que mossén Pallerols, ab tot y la seva edat axansada es prou robust pera defensarse en cas necessari, difícilment evitarian que la justicia fes recaure sobre d' ells totas las sospitas.

Precisa donchs, buscar l' ajuda de personas extranyas. Qui busca troba. Un dels escullits es en Gayol, un llicenciat de presidi, un vell septuagenari, de cara farrenya, ab qui se suposa que la criada del rector s' entent, dispensantli 'ls seus favors. Lo plan queda prompte concebut: buscarán algunas personas mes, homes y donas: simularán haver fet una prometensa á la Verge de Foix. Una de las donas compromesas, portará als brassos una criatura de poch anys y á la ma un ciri... Mossen Pallerols no recelará, y menos al veure'ls acompanyats de la Tereseta, de la seva minyona: 'ls franquejará la porta del santuari, y després, quan estiga girat d' esquena, cop de garrot al cap, una corda al coll lligada als tormells per l' altre extrém... y llestos.

En Gayol vigilará desde fora, mentres los seus cómplices practicarán lo saqueig... Aixís estava combinada la cosa, y aixís mateix se realisá.

Per cert que mentres se trobavan despanyant la caixeta de las ánimas, un pobre trucá á la porta tres ó quatre vegadas... ¡Cóm se 'ls devia glassar la sanch dintre de las venas!...

Los criminals lograren apoderarse de ¡set pesetas!... Pero 'l marit de la Teresa, 'l pagés que cultivava l' hort de la rectoria, coneixedor de las tasqueras de la casa se 'n emportá 'l canó de llauna, ahont Mossen Pallerols guardava 'ls bitllets de banch y algunas monedas d' or. Entre lladres no 's pert res, per mes que 'ls autors del assassinat devian dir:—Aquest brétul se 'ns ha ben rifat.

* * *

Tots aquests fets misteriosos en un principi, van posarse en clar, durant l' instrucció del sumari. La corda que lligava 'l cadáver del rector y un devantal que li cubría 'l rostre proporcionaren medis preciosos de investigació. Eixiren després testimonis qu' en diferents punts del camí havian vist á la comitiva que 's dirigia al santuari. Lo canó de llauna ab las monedas sigueren trobats á casa de la Tereseta. Alguns dels processats cantaren de plá, y ja no hi havia duptes.

La vista de la causa durá cinch sessions. Gran número de testimonis desfilaren per la sala. ¡Quina gent mes pintoresca! Desde 'l que no entenen el castellá diu qu' es sort per cohonestar lo desballestat de las sévas respostas, fins aquell á qui li preguntan:

—A vos us diuen el Geperut.

Y ell respon:

—Y está clar: com que 'n soch.

Pero la veritat s' obra pas, la convicció vá formantse y á pesar de que 'ls processats, en l' acte de la vista negan lo que havian declarat en lo sumari, 'l Jurat reconeix la culpabilitat de sis, y 'l Tribunal de dret, ne condemna á cinch al pal y á presidi l' altre.

La causa vá interessar vivament al públich... y sobretot al butxi Nicomedes, encarregat de desenllassar lúgubrement aquests horribles melodramas.

Dissapte un gran número de pintors, escultors, y artistas de Barcelona, se reuniren davant de la casa número 54 del Passeig de Gracia, (Gracia) pera rendir l' últim tribut al mestre Martí y Alsina.

Mestre li dihém y ho era de la nova generació, á la qual trentacinch anys enrera emancipava de las trabas acadèmicas, curantla del migrat apocament sempre impropí de qui cultiva l' art.

Martí y Alsina fundá á Barcelona l' escola realista, que busca la font de la inspiració en l' estudi del natural. Impulsats pels séus concells y exemples se formaren alguns pintors que han sigut gloria del art catalá. L' *academisme* pertany á la historia, y 'l mateix mestre, avuy, en plena evolució impresionista, s' havia quedat enrera.

Pero aixís y tot ningú pot desconeixer la part principal que tingué en lo progrés del art pictòrich.

Tenia per professarlo una aptitut pasmosa. Era un pintor de temperament fogós, qu' embestia ab éxit tots los géneros: la pintura de historia, la de género, lo retrato, lo paisatge, la marina, y qu' en tots ells sobresortia, sempre que s' ho proposava.

Algunas vegadas la mateixa impaciencia de produhir el perjudicava: en altrás ocasions la necessitat de pintar per vendre feya que no apurés tots los recursos artístichs que hauria pogut emplear.

¡Ah! Si ell hagués pogut disfrutar de una posició desahogada y lliure dels prosaichs cuidados de l' existencia! Estich segur que hauria conquistat un lloch envejable entre 'ls primers pintors de Europa.

Deixa centenars de quadros y milers d' estudis y dibuixos. La séva activitat no tenia limits. Vi-

via per, pintar, y pintant vá sorprendrel l' atach de pulmonia, qu' en pochés dias havia de destruhir aquella naturalesa exhuberant que als 69 anys d' edat, conservava encare tota la forsa y tot lo brio de la juventut.

Artista de vocació, sent noy se dedicava á dibuixar per instint, de amagat, afrontant l' oposició del séu padri que li féu de pare.

Instintivament trobá 'l camí que havia de portarlo á ser lo primer reformador del art catalá.

Ocupant desde molt jove una cátedra en l' escola de Bellas Arts, guanyada en unas brillants oposicions, al any 69, se negá á jurar la Constitució, preferint ser destituhit avants que faltar á las sévas conviccions republicanas.

Y aixó ho feya sense alardejar de professarlas, ja que may l' havia vist ningú ni en cap club, ni en cap cassino, retret per complert de las agitacions de la vida pública, sense buscar en la política ni representació, ni ganancias de cap mena.

L' ilustre Monturiol era son millor amich: en Martí y Alsina mes que amistat li professava veneració.

La veritat es que aquells dos cors leals y entusiastas y aquellas dos consciencias íntegras y honradas, havían nascut per entendres.

P. DEL O.

NEGOCIS MUNICIPALS

¡Desventuradas criaturas si acás s' han d' aná á curar

ab uns caballs que ni als Toros los voldrían aceptar!

ALEGORIA

¡Despértat, despértat,
que 'l sol va sent alt,

y 'l día ja 't dona
son bés matinal!...

A UNA COIXA

No es cap defecte, senyora,
aqueix que tant vos escan;
ho fora si us enletjia,
y ja 's veu que no ho fa pas.

Ditxosos los que us contemplan,
que us veuhen ben be pel clar
lo que ab fingiment poch noble
duhen tots ben amagat.

Conech molta gent, senyora,
y tota, mes ó menys tart,
me descubreix que coixeja
del peu que no creya pas.

Per só, á vos, en comparansa
ab tants que m' han enganyat,
la coixera que us enjoya
es perfecció sens igual;

puig del punt que us vaig conèixer
vaig sapiguer, sens engany,
de lo peu que coixejavau
y aixó per cert, m' alegrá.

A mes, senyora, aixó mostra
la previsió especial
de qui ompla la terra d' àngels
com vos, que ho sou de vritat;
ja que fentvos anar coixa
ressalta ab tots sos detalls
mes la bellesa divina
de vostras formas brillants.

Al mirarvos va passarme
lo de quan veig un diamant,
que ab la llum que hi bellugueja
treu d' hermosura mil llamps

y la vista nos encega
aixis, vos, me vau deixar
ja que al caminar moviau
las gracias d' una á altra part.

fentme los ulls pampallugas
y lo cor salts sens parar,
com si ja 'l coixejar vostre
se 'm hagués encomanat.

Y aixó desitjo, senyora;
aixó es tot lo meu afany;
arribar á que ben prompte
ab vos me puga semblar,
probant una nova volta
la vritat d' aquell refrá,
de que qui ab un coix s' ajunta
va coix també al cap del any.

Mes prefereixo igualarme
ab lo vostre coixejar,
honrós perque be demostra
senzillés y humilitat

que no que altra anar me fassa
prop d' ella enterch y estirat,
tapant la coixera d' honra
ab l' orgull d' un honor fals.

No hi ha al mon ningú, senyora,
que no passeji amagat,
lo que per so 's fa defecte
reprobable y repugnant.

Y puig á vos desseguida
coixa se us contempla anar,
es virtut lo que sería
pels altres deshonor gran.

Per só al cel li prego ab ansia
que de vos sia estimat,
ja que es d' admiració digne
qui be sos defectes sab,
y logra ferne bellesas,
y alcansa ferse estimar
en mitj d' un mon que s' honora
fent gala de tot lo fals.

SIMÓN ALSINA Y CLOS.

IGNOCENTADA

Estava determinat. No era que las bromas á n'
ell li agradessin, ni se sentía capás d' imaginár-
sen cap que tingués una mica de cara y ulls; pero
's tractava del día dels Ignocents, feya una pila d'

anys que no celebrava la diada d' una manera visible... y, nada, era cosa resolta, volia embromar á la séva senyora d' una manera ó altra.

Pero ¿cóm?...

Després de meditar tres horas assentat davant d' una taula del café, se li va ocorre una idea.

—¡Manell!—

Lo mosso comparegué molt amatent—feya quatre dias que havia cobrat la propina de Nadal—y 'l senyor Fernando li demaná ab veu rápida:

—Pórtam *recado* d' escriure.

—Tingui.—

Un full de paper, un sobre, un tinter casi sense tinta y un mánech casi sense ploma.

Lo senyor Fernando posá immediatament mans á l' obra y comensá á escriure un anónim á la séva muller, procurant desfigurar la lletra.

Deya la carta:

«Senyora Quiteria: Pongo en su conocimiento que su marido es un traidor, que tiene una furlana que le chupa mucho dinero y otras cosas.

»Obre V. en consecuencia.

Un amigo.»

—¡Quín tip de riure 'm faré quan tornaré á casa! —deya 'l senyor Fernando, fregantse las mans y admirantse ell mateix de la seva agudesas:—¡Ja 'm sembla que 'm veig á la meva Quiteria esperant-me á la porta escombra en má y tirántsem á sobre sense dar-me temps de dirli Deu te guard! ¡Quína gresca, Reyna Santíssima!

Lo bon senyor surtí del café, aturá al primer bordegás que li vingué entre camas y donantli las necessarias instruccions li feu portar la carta al seu propi domicili.

—¡Ah!—exclamava al veure marxá 'l xicot:—ja tenim acabat lo primer acte de la comedia. D' aquí un' hora aniré á prepará 'l segon.—

Encengué un puro, va ficarse las mans á la butxaca, y Rambla amunt, Rambla avall, trassá 'l plan complert del desarrollo y acabament de la ignorantada.

L' efecte era segur: se presentaría á casa seva; ella se li abrahonaria com una fiera silvestre; ell se li tiraria als peus demanantli perdó... y á continuació s' alsaria, 's plantaria á riure y á picar de peus y de mans... y li diria que per tenir trenta sis anys y ser tan espavilada, *se la deixava posar* ab una mica massa de facilitat.

Tal dit, tal fet. La primera part del programa va complirse al peu de la lletra. Lo senyor Fernando, quan va semblarli que 'l moment era oportú, torná á casa seva; trucá mitj tremolant d' emoció al pensar ab la gatzara que se li esperava, y 's vejé al davant de la senyora Quiteria.

Aquesta havia, efectivament, rebut la carta: 'l bordegás havia complert l' encarrech. Lo que no s' havian complert eran los cálculs del senyor Fernando: la séva esposa, en lloch d' aguardarlo armada ab l' escombra ó ab los espolsadors, l' esperava ab la rialleta als llabis.

—¡Deu te guard... calavera!...

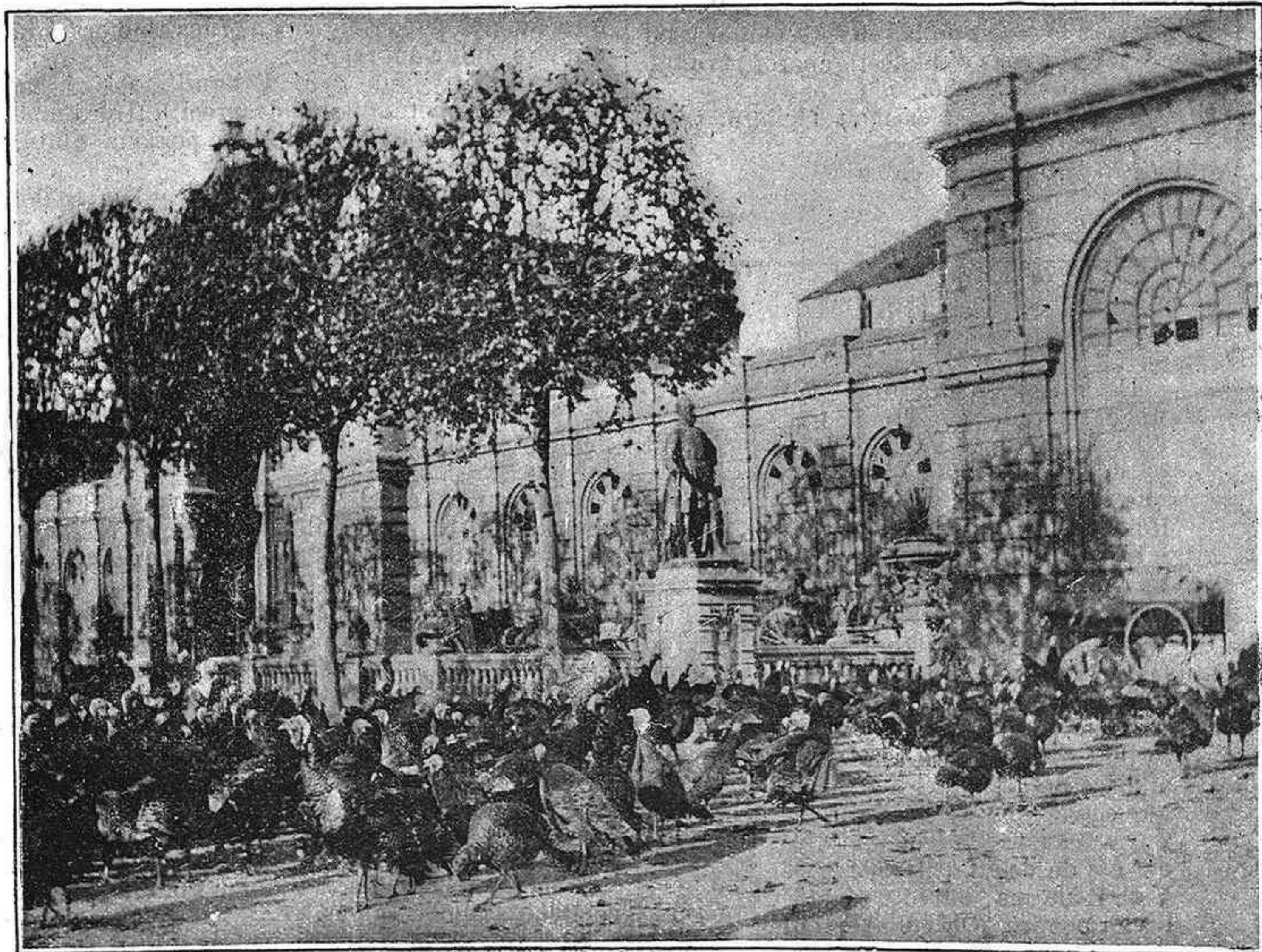
Aquest va ser lo séu saludo.

Lo senyor Fernando vá mirársela, esperant alguna cosa més.

—¿Calavera?—murmurá fingint ab bastanta trassa una mica de turbació:—¿creurias que no t' entench?

—¿No? Ja m' entendrias si 't parlés ' una u-

FIRAS DE SANT TOMÁS (VISTAS DEL NATURAL).

Las víctimas de Nadal, en capella.

lana que tú mantens y que 't xucla 'ls quartos...

¿Que 't pensavas que no ho sabria may?—

Lo senyor Fernando, subjectantse al plan tras-sat, va tirárseli immediatament als peus:

—¡Quiteria! ¡Quiteria! ¿es dir que ho sabs? ¿es dir que ho has descubert?

—¡Hola! ¿Ni ho negas?—feu la senyora Quiteria somrihent.

—¡No! ¡No puch negarho! ¡Es veritat, veritat! Pero no hi tornaré més... ¡T' ho juro!

—No fill, no juris ni t' amohinis. Creu que celebros moltíssim lo descubrimient que hi fet.

—¿Per qué?

—T' haig de ser franca: jo, creyent que tú m' eras fiel, tenia una mica de remordiments al pensar que fa un any qu' estich enganyante; pero ara....

Lo senyor Fernando va posarse dret d' un brinco.

—¿Qué dius? ¿que tú m' enganyas?

—Si; pero com tú també m' ho fas á mí!....

—¡Es que lo meu no es sinó una broma!.... ¿ho entents?... ¡una broma propia del día! Aquesta carta, fixathi bé, es feta meva....—

La senyora Quiteria va posarse á riure d' una manera tan estrepitosa, que 'l pobre marit no sabia materialment si riure també com ella ó plantarse á plorar.

—¿Per qué rius? ¿Qué significa aixó?

—Significa—exclamá la senyora Quiteria agafantlo carinyosament per una orella—que tú has volgut embromarme á mí, y per lo que veig hi sigut jo la que t' hi embromat á tú!....

—Es dir que....

—Que, á pesar del teu dissimulo, hi conegut la lletra de la carta, m' he recordat del día qu' eram y he volgut tornarte la pilota....

—¡Ay!—va fer lo senyor Fernando, llansant lo suspir més gros que en sa vida li ha surtit del pit: —¡no sabs lo pes que m' has tret del demunt!—

Desde llavors lo marit de la senyora Quiteria no ha fet may més bromas d' aquest género, porque, com diu ab moltíssima rahó.

—El qui va á l' era.... es molt fácil que trobi pols.—

—Y qui diu pols, diu altres cosas.

A. MARCH.

FATALITAT

Del ronsal guiava un crach
un burro que duya un sach;
l' havia comprat jo crech
en un magatzem del Rech,
que ja desde molt antich
li fiavan, cert n' estich;
y al girá 'l carré de 'n Groch,
un xicot los tirá un roch
que al topar al cap de 'l ruch
va sentirse ¡catatruch!

Al soroll d' aquell retruch
fug un home, ¡quin poruch!
y un ferrer que á prop del foch
forjant estava un estoch,
arrenca detrás del xich
que corria ab gran fatich
y li va estripar lo jech,
qu' era de vellut d' Utrech.
Y ab l' alarma, burro y sach
li van pendre. ¡Oh, pobre crach!

UN TREMPAT.

8,653

¿Qué vajin dihent que l' aritmética es árida y que 'ls números son una cosa empipadora!

En l' actual moment históric no hi ha res al mon tan dols, tan poétich, tan armoniós com lo número 8,653.

Es lo número que ha tret la primera del sorteig de Nadal.

¡Singulars capritxos del destino!

¿Qui havia d' anar á pensarse que aquest seria 'l bitllet que se 'n duria 'ls tres milions de pessetas! ¡Qui s' ho havia de pensar!

Lo qu' es jo, desde ara 'ls asseguro que no; porque si ho hagués maliciat ¡calculin si m' hauria espavilat pera obtenirlo, encare que hagués tingut de ferme fer un 8,653 exprés!

Es que ja poden mirársel com vulguin; hi ha números que realment tenen un no sé qué; certa gracia especial que 'ls fá simpátichs y que immediatament fan somniar uns saquets de monedas y pilas de bitllets de bauch....

Pero ¡aquest 8,653!.... ¿qué té de particular? ¿quina gracia li troban? ¿en qué 's distingeix? ¿per quin cantó despunta?

Comensa en 8, es á dir, ab un número que involuntariament fa pensar en la carbassa; després té un 6, xifra rara, incolora, sense tradicions ni valor históric; luego segueix un 5, un altre *mort* numéric, que si bé consona ab *pistrinch*, vé també en vers ab *no 'n tinch* y ab *¡ja vinch!*, que en sentit irónich vol dir: *ara li fan el mánech!*.... Y per fi acaba en 3.... ¡En tres!.... número igual al dels enemichs del ánima, al de las fillas d' Elena—qu' eran una calamitat—y al dels fills d' Adam, que com ja saben, va ser l' origen de totas las desgracias que 'ns afligeixen.

Jo no sé res; pero estich segur que si deu minuts avants del sorteig ens haguessin ofert aquest número, hauriam respost:

—¡Au! Trayéunos *aixó* 'd' aquí!.... (*Aixó*, pronunciat ab profundíssim despreci:) ¡Un número com aquest no 's presenta á cap persona que tingui una mica d' educació!—

Y no obstant, ja ho veuhem: un bitllet tan lleig; un número—parlant ab lo respecte que ara 's mereix—tan detestable, per una ocurrencia de la fortuna s' en porta en un tancar y obrir d' ulls ó en un tancar y obrir d' *urna*, la primera de Madrid.... ¡lo premi més gros que s' ha inventat desde la creació de la rifa hasta 'ls nostres dias!

¡Sis cents mil duros! ¡tres milions de pessetas! ¡dotze milions de rals!.... Una cantitat de rals suficients per pendre café cada dia mes de trenta mil anys seguits!....

Davant d' aquestas consideracions, lo 8,653 se revesteix d' un encant indefinible que 'l posa d' un salt á l' altura de las més bellas concepcions literarias y artisticas.

¿Qué significa *La Vicaria* de 'n Fortuny al costat d' aquest 8,653?

¿Qué compón l' *Atlántida*? ¿qué representa 'l monument á Colón?

Lo brillo del 8,653 ho eclipsa, ho apaga, ho esborra tot....

Estich en la persuasió de que si 'l fulano que 'l posseheix se resolgués á ensenyarlo en una barraca á un tant l' entrada, tindria empentas á la porta....

Si bé també crech que l' home no deu estar per semblants combinacions.

—¿Ensenyarlo?—deurá pensar ell:—¡Ca, baret!.... ¡Cobrarlo, cobrarlo!....—MATÍAS BONAFÉ.

MONEDA DE L' HISTORIA

La mare de Napoleón I era una dona molt econòmica. Havia conegut l' escassés y 's recordava dels temps difícils.

Ja 'l séu fill havia arribat al trono, y 'l día primer d' any vá enviarli 30,000 franchs perque 'ls gastés en regalos entre 'ls séus amichs, mostrantse espléndida. La mare de Napoleón no 'n gastá mes que uns 3,500, guardantse 'ls restants.

Y quan una séva filla, de part del emperador, li preguntá:

—¿Que 'n voléu fer de aquests diners? ¿Per qué 'ls guardéu?

Aquella bona dona respongué:

—Potser algún día servirán perque pujan men-

jar un bossi de pá, tots los reys y totas las reynas que s' han improvisat dintre de la méva familia.

Paganini, 'l día següent de un gran concert, en lo qual havia obtingut una ovació colossal, se passejava pels carrers de Leipzig, topantse ab un pobre vell que demanava caritat y tocava 'l violí de una manera llastimosa.

L' eminent concertista qu' estava de bon humor per l' éxit alcansat la vigilia, li demaná l' instrument, tocant ab gran brillantés una de las millors pessas del séu repertori.

Y dirigintse al pobre, li preguntá:

—¿Qué te n' ha semblat?

Lo pobre respongué:

—Déu n' hi doret. Com aficionat no ho feu pas malament. Fins crech que si tenfu aplicació y es-

LA REYNA D' AQUESTAS FESTAS

En lo certámen bucólich de la festa de Nadal

lo gall dindi representa la millor *flor natural*.

tudiéu forsa, arribaréu á poder-vos'hi guanyar la videta.

Enrich VIII de Inglaterra vá encarregar á un bisbe de la séva cort que anés á Fransa á exposar al rey Francisco I, en nom séu, queixas molt vivas.

—Senyor—digué 'l bisbe—se farà com V. M. ordena; pero es molt facil, que si compleixo aquesta missió, 'l rey de Fransa, 'm farà tallá 'l cap.

—No tinguén por—digué Enrich—que si tal succehis decapitaria incontinent á tots los francesos que resideixen en los méus dominis.

—Está molt bé, senyor; pero sospito qu'entre tots los caps que manés tallar V. M. no se 'n trobaria ni un que encaixés ab las mévas espatillas tan bé com el méu.

—o—

**

Si al aná á dí una mentida la llengua se 'ns encallés, y 'ns quedés inmóvil, mentres no volguessim dir lo cert,

la major part de las donas que avuy parlan clarament anirían semblant mudas per aquestos mons de Deu.

J. F. GAVIRES

LLIBRES

POBRES Y RICOS, *Pequeño poema* per F. Pi y Arsuaga.—Precedit de un prólech del mateix autor, en lo qual defensa ab calor la forma poética, que no creu qu' estiga cridada á desapareixer com alguns suposan, ve 'l *pequeño poema* dividit en tres cants y basat en un senzill episodi que posa en contrast als opulents y 'ls pobres, fins que la naturalesa 'ls iguala á tots confonentlos en una mateixa desgracia.

L' autor se revela mes que poeta pensador. L' assumpto del poema sense oferir una gran novetat, interessa. La forma, en cambi, adoleix de falta de calor; no s' hi sent aquell toch sagrat que distingeix las obras dels verdaders poetas. Los versos están ben medits, pero son frets, y algunas vegadas l' exigencia de la rima, lluny de realzar debilita l' expressió de las ideas.

Exemple singular tractantse del treball de un ardent defensor de la forma métrica. Creyém que la mateixa obra escrita en prosa milloraria en ters y quint.

MIMOSA, por D. Alejandro Larrubiere.—Ab aquesta novela escrita ab esmero ha inaugurat la *Biblioteca Diamante* la empresa del semanari *Barcelona cómica*. Forma un tomet molt elegant, ilustrat ab dibuixos de Triadó, y s' expén á quatre rals en totas las llibrerias.

REPÚBLICA Y SOCIALISMO por Marcial Serra y Castells.—Es un estudi polítich que tendeix á destruir l' error de que no es possible ser republicá y socialista al mateix

temps. Lo Sr. Serra demostra, pel contrari, ab gran solidés de argumentació que «tots los socialistas son necessariamente republicans, y que tots los republicans deurian ser socialistas.»

ALTRES PUBLICACIONS REBUDAS.—*El periodismo y los periodistas*, interessant estudi de D. J. Camprubi Nadal, que alcansá un premi en lo certámen celebrat pel *Centre graciense* en lo mes de Agost de 1894.

Una orga de gats, comedia humorística en dos actes y en prosa, arreglada y refundida per D. Joaquim Riera y Bertán estrenada en l' antich teatro del *Bon Retiro* y reproduhida últimament en lo de *Romea*.

Xelín, Juguet cómich en un acte, inspirat del francés y escrit per D. A. Pi de Rius.

L' *acusació privada*, monólech original y en prosa ori-

Un alto de velocipedistas.

pignol malgré lui, que 'l Sr. Pina y Dominguez, afortunat cassador en los vedats francesos, ha tomat d' un tiro, guisantla á l' espanyola, ab lo títul de *Servicio obligatorio*.

La producció es una de aquellas entremaliaduras de ingeni á que 's mostran tan aficionats certs autors tras-pirenatchs. No hi ha que buscar consistencia en los tipos, ni solidés en la concepció de l' obra: son género caricaturesch y 'l joch constat del *quid pro quo* tampoch ho consentirian. L' obra es lleugera, entretinguda y divertida.... molt divertida sobre tot, no sols pels xistes que conté sino per la multitud de situacions altament cómicas que s' encadenan, si l' una xocant, l' altra inesperada.

Lo públich l' ha rebuda molt be, y es de creure que será per l' empresa del Principal una bona mina. No es poch fer riure en los temps que ara corrém.

En l' execució 's distingeixen las Sras. Tubau y Suárez y 'ls Srs. Vallés y Manso. Tots ells se troban en lo seu element, com lo peix á l' aygua.

LICEO

Lo triunfo alcansat per la Darclee ha sigut de aquells que deixan memoria perdurable.

Feya temps, molt temps, que 'ls filarmónichs no havian tingut ocasió de trobarse davant de una artista de un mérit tan extraordinari. Aixís, no te res d' extrany que 'l Liceo haja recobrat en un instant la vida, 'l calor y l' animació de sos millors temps.

Quan digueren que la Darclee anava á debutar ab *La Traviata* eran molts los que arrufavan el nas. L' ópera de Verdi, tan celebrada, allá pels anys 55 al 60 ha passat de moda á fora de ser manosejada. Aixís es que la generalitat dels parroquiáns del Liceo deyan:—Pero qui li haurá donat entenet á aqueixa bona senyora de presentarse ab semblant antigualla?

Donchs á pesar de aqueixas prevencions, la Darclee, á penas vá compareixer á la escena, vá encisar al públich, vá fascinarlo. ¡Quina veu mes extensa, mes fina, mes sugestiva!... ¡Y quina escola de cant! ¡Y quina brillantés! ¡Y quin primor!... Y sobre tot ¡quina artista per donar vida al paper de Violeta!... Aixó es lo que avuy corre tant poch, sobre tot aquí á Espanya: or pur.... or fi.... or de lley.

Totas las bocas van unirse per cridar ¡bravo!... ¡admirable!... ¡assombros!... Totas las mans van ajuntarse per aplaudir, engendrantse un de aquells éxits indiscutibles, consagrats per la mancomunitat dels entussiasmes de un públich numerós, que 's rendeix y s' entrega, sorprés y admirat.

No analisarém lo treball exquisit de la diva, puntualisant pormenors: en detall, en conjunt y de totas maneres resulta irreprotxable. ¿De qué serviria detriar aquell conjunt de maravallas?

No es tampoch per descrita l' ovació que 'l públich vá prodigarli.

Sigüé secundada regularment per en Moretti y pel barítono Sr. Puiggener, deixeble del Conservatori del Liceo, qui feu son debut en tan bona companyia. Posseheix lo nostre paísá una veu ben timbrada y molt igual. Estava una mica encogit... Fá tant respecte 'l públich del *Liceo* y mes en una nit tan solemne!... Pero, de totas maneres, lo jove debutant revelá condicions suficients pera poderse prometre una brillant carrera.

ROMEA

Res de nou fins ara.

ginal de D. E. Martí y Giol, y estrenat ab éxit en *La Granada Graciense*, lo 23 de setembre últim.

RATA SABIA.

PRINCIPAL

Feydeau y Desvalieres son los autors de l' obra *Cham*.

UNA...

—¡La sórt se 'm gira d' espatllas!... A la rifa, ni un premi; aquí... ni una aproximació...

Per aquesta nit s' anuncia una llarga y succulenta funció de ignoscents en qual programa figuren una porció de títuls nous.

Los aficionats á riure, ja saben aquesta nit ahont han de anar: á Romea.

TIVOLI

Rien de nouveau.

NOVEDATS

Dissapte va estrenarse la revista, més que revista colecció de quadros de la moderna Barcelona, titulada *La gran reforma*, deguda á la ploma xispejant del popular poeta C. Gumá.

Escriure tres actes sense argument: anar presentant una serie de quadros sense punt d' enllás, á capritxo, ab tota llibertat, un... nent poden ferho autors que com lo Sr. Gumá tingan una gran seguretat en lo domini de l' escena y que sápigán que 'l públich escolta sempre ab gust los seus versos fácils, correctes y exhuberants de agudesas.

Fins ara casi todas las revistas de fi d' any estavan basadas en la presentació mes ó menos caricaturesca dels principals successos de la temporada. Lo mateix autor havia fet una cosa per l' istil en sa aplaudida *Llanterna mágica*. Pero aquest género está exposat á monótonas repeticions, y lo que una vegada fa gracia, en lo successiu pot arribar á cansar.

Per aixó fugint dels camins trillats, lo Sr. Gumá ha presentat una serie de quadros animats, que ab una mica més de assumpto constituhirian una colecció de sainetes barcelonins. Descartant la presentació dels diversos teatros personificats en distintas figuras, lo qual es propi de una revista, y descartant també la figura de Barcelona, personificada en una matrona que diu que avants que la ciutat, lo que cal reformar principalment son las costums dels seus habitants, tot lo demás de l' obra cau dins de la jurisdicció dels quadros de género, sent tots ells apuntats ab garbo, mogurs, xistosos y sobre tot ben escrits. Sobressurten el de la Rambla de las Flors, el de la casa d' empenyos, el de la redacció del periódich y 'l final, pel qual lo mateix que pel de la Rambla de las Flors s' han estrenat dugas decoracions dels Srs. Chia y Moragas que produheixen un gran efecte.

Y ara de pás dirém que si 'l periódich en lloch de titular-se *El Relámpago*, portés un altre títul com per exemple *La Salvadora*, hauria pogut treuren un partit extraordinari, evitant que un cert periódich digués, faltant á la veritat, que l' éxit havia sigut fret, perque si es cert que tothom parla de la fira segons li va en ella, es evident que abaqueix cambi ell á lo menos, n' hauria pogut sortir ben calentó.

En resúm, l' obra, interpretada ab esmero per tots los actors de la companyia, alguns dels quals fan tres y quatre distints papers, va ser rebuda ab continuas riallas y grans aplausos, essent cridat l' autor á las taulas al final de tots los actes y presentantse al final de l' obra á recullir aquellas mostrás de agrado de la concurrencia.

* *

Ab lo títul de *Noche Buena!* s' estrená dilluns una producció en un acte, original de don J. Ventura, que resulta un quadret dramátich, si bé de petitas proporcions, pensat ab molt talent y sentit ab tot lo cor.

La senyora Ferrer y la seva filla, la nena Daroqui, encarregadas del desempenyo, no deixaren res absolutament que desitjar y foren calurosament aplaudidas.

PESCADORA

Sense fil y sense canya
y hasta sense esqué,
quan ella s' hi posa ab manya
pesca bastant bé.

També ho fou l' autor que al final tingué que sortir á las taulas á rebre 'ls aplausos del públich.

* *

Per axuy s' anuncia en aquest teatro una gran funció d' *Ignoscents*, que promet veures molt concorreguda.

Lo programa 's cempon de tres obras: *La gran reforma*, estreno (en aquest teatro) del disbarat *¡Abaix lo existent!*, de C. Gumá, y estreno (també en aquest teatro) de la original humorada del festiu escriptor M. Figuerola Aldroféu, *L' home dels nassos*.

N. N. N.

EN VIGILIAS DE L' EXTRACCIÓ

LA GROSSA

No 's formin pas ilusions
en volguer treure la grossa:
com si 'ls tingués á la bossa
ja conto ab los cinh milions.

Lo càlcul que jo tinch fet
dupto que 'm pugui fallar
y no 'ls ho vull explicar
per no fels agafá set.

En lo bitllet que jo tinch
(y no ho dich per fe 'm favor)
ja s' hi veu á lluhi l' or
y hasta se li sent lo drinch.

Hi ha un nou que quasi 'n fa dos,
lo quatre es una gaveta,
també un sis com una axeta
y 'l cero, es un tortell gros.

Tot plegat, veurán que fá
nou mil quatre cents xeixanta,
la miseria, ja s' espanta
pensant que haurá de guillá.

Fa dinou, sùmintlo bé:
sant Joseph es aquest día,
y baix la meva mania
penso que no 'm erraré.

Lo nou, vol dir no anar vell:
sempre plena la gaveta:
no s' estroncará la aixeta
y per tot menjar tortell...

No ho prenguin pas, com á guassa,
ja 'ls dich jo que n' hi haurá un fart:
y si hi volen pendrer part,
vint-y-set, sant Pau, Tarrasa.

N. DE LA P.

ADVERTENCIA

ALS MEUS ÍNTIMS AMICHS

Perque un décim tenu d' aquesta rifa que tan xibarrí mou y desgabell, sembla talment, amichs, y dispenséume, qu' heu rebut una mica del cervell.

Cada vespre al cassino, d' altre cosa no sabéu discutir que de dinés, de fer palaus y torres, y llarchs viatjes à la Xina, al Japó... y à Leganés.

¿Dedicarse à polítics?... *Naranjas*. ¿Llegir lo diari?... ¡cál altra feyna hi há. La qüestió es tocá 'l bombo tirant cálculs y à la taula fer números en vá.

Es lo tema obligat 'l de la rifa per vosaltres avuy. ¡Oh, íntims amichs! Ara si que veig bé que si sou pobres es perque no sabéu com fervos richs.

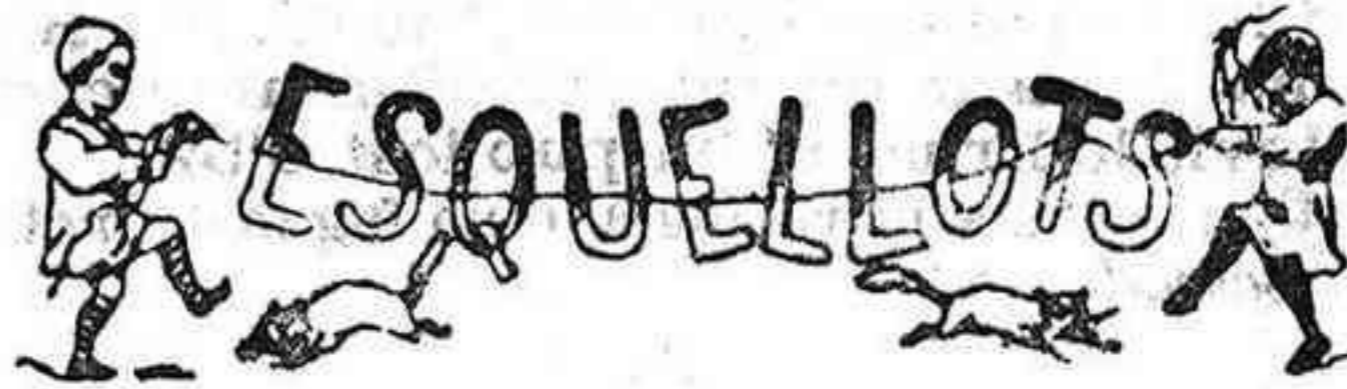
No us donguéu tan mal temps, que ja está próxim lo dia del sorteig, dia anhelat que tornarà la calma à tots vosaltres y als demés que ab la grossa han somniat.

Que us toqués la primera, aixó seria, amichs, la meva gran satisfacció. Més si arriba aquest cas déuvos mil gustos pró al menos no cambiéu de opinió.

Us parlo aixís y us faig esta advertencia perque d' abús à escándol ja ha passat

renegar de la idea que 's sustenta tant bon punt un millora 'l séu estat.

JOAN VILASECA

Primer digué qu' era l' *Almanach de l' Esquilla* 'l que no 's va vendre; ara diu qu' es el de *La Campana de Gracia*. Las afirmacions del net de *La Salvadora* tancan la mes inofensiva de las malicias. Ni lo que diu es cert, ni té ni pot tenir cap dato per apoyar semblant afirmació. Pero ell ho fa sempre aixís: no s' hi descalsa. De manera que al veure'l posarse en ridícul ab tanta expontaneitat, lluny de mortificarnos lo mes mínim ens fa riure.

**

Y ara veurém si ell riu també al enterarse de uns datos curiosos que aném à exposar à la consideració del públich.

Afirmarem temps enrera que 'ls morts fugian del net de *La Salvadora*, y avuy aném à demostrar l' exactitut de la nostra afirmació. No hi ha que olvidar que 'l *Diluvi* compartia avants ab lo *Diari de Barcelona* lo monopoli dels anuncis funeraris. Veyám si avuy passa lo mateix.

Del dia 1 al 23 del actual Desembre, 'l *Diari de Barcelona*, en sas 38 edicions ha publicat 137 es-

LAS COSAS, CLARAS

—¿Me duréu aquesta carta hont diu aquí?— Si senyor.

—No la palpéu, no hi ha res; es una carta d' amor.

quelas funerarias de tots tamanyos. ¿Quántas n' ha publicat el *Diluvi* en sas 41 edicions? ¡*Vintuna!* CASI MITJA ESQUELLA PER EDICIÓ. Y aixó que 'l dilluns publica edició del matí, y 'l Brusi no. A pesar de tot per cada anunci del *Diluvi*, lo Brusi n' ha publicat 6'52.

¿Qué tal? Los morts fugen ó no fugen del net de *La Salvadora*?

Pero encare hi ha un altre dato comparatiu. Un periódich novell, fundat com qui diu ahir. *El Noticiero Universal*, ab tot y no donar mes que una sola edició diaria, durant igual periodo ó siga del 1 al 23 del actual Desembre, ha publicat 83 esquelas de defunció.

¡Y 'l *Diluvi* ha hagut de quedarse á 21! En aquest concepte. *El Noticiero* ab una esquela mes triplicaria al *Diluvi*, que avants rivalisava ab lo *Brusi*.

Basta considerar aquests datos pera comprendre fins á quin extrém arriba la decadencia del *Diluvi*, desde que una publicació tan insignificant com la nostra, que sols veu la llum un cop cada setmana, li ha dirigit la proa.

Ara sols falta que 'ls difunts acabin per ensenyar als vius lo camí que han de seguir.

Los dias de las firas de Sant Tomás, lo Parch se va veure animat de una concurrencia numerosa, extraordinaria.

La major part dels visitants anavan á veure las milloras introduhidas en aquell siti d'esbarjo: la montanya, y 'ls dos sortidors de las inmediacions del Museo de reproduccions y sobre tot la nova instalació de las tres parellas de lleons, qu' es espayosa, luxosa y de bon gust.

Un servidor de vostés va fer lo mateix que tot-hom, recullint de pas los següents noms ab que aquellas novedats sigueren batejadas:

Sobre la montanya deya un ex-reservista:

—Miréu, sembla 'l *Gurugú*.

Sobre 'l surtidor de la senyoreta, que durant l' Exposició sigué desmuntat y colgat, deya un tranquil:

—Aquí tenu lo surtidor de la *Desenterrada*.

Davant del altre sortidor, coronat per un' águila de ferro, exclamava un fill de Arenys:

—¡Sembla l' águila de Mataró!

Y fins devant de la gabia dels lleons, una criada vá exclamar:

—¡Ay, ay.... la *Carnicería modelo*.

**

S' ha de confessar que 'l poble barceloní troba sempre per tots los cassos, las expressions mes pintorescas.

Tots los periódichs de Madrid prodigan los majors elogis al decorat de la sarsuela *Miss Robinson* pintat per en Soler y Rovirosa.

No 'ns extranya que haja agradat molt.

Siga ahont vulga que vajan las decoracions de 'n Francisquet, se dirá sempre:

—Aquí está 'l mestre.

Aquest any la sort se ha mostrat despiadada ab los barcelonins.

Encare que aquí no 's varen expendre tants bitllets com altres anys, passa de quatre milions de pessetas la cantitat invertida en la compra dels mateixos.

Y cap de las grossas ha tocat á Barcelona. Los jugadors han tingut de contentarse ab algunas engrunas, en forma de sorts petites y reintegros.

Sent lo primer premi de tres millons y excedint, com acabém de dir, de aqueixa cantitat la suma gastada á Barcelona per la compra de bitllets, en certa manera podem afirmar que l' hém treta.

Perque la veritat es que l' hem treta.... de la butxaca.

L' Ajuntament de Sant Martí projecta comprar un gran terreno per destinarlo á cementiri.

Y 's diu... y 's murmura... y 's treuhen comptes y restas entre la cantitat que li costá 'l propietari que l' enagena y la suma que n' ofereix l' Ajuntament que preten adquirirlo.

**

Un ciudadá del Taulat deya:

—¿Per qué dimontri 's necessitarán tantas moadas de cementiri? ¿Per enterrarhi la moralitat administrativa? ¡Ay pobreta! ¡Y tan poch bulto que fá!....

Passejantse per entre las paradas de galls d' indi, qu' en vigílias de Nadal s' estableixen pels encontorns del Parch, deya un cessant:

—Es impossible que tot aixó 's menjí.... Yo hasta arribo á creure que cada any portan els mateixos.

Per un periódich de Cardiff, hem tingut noticias del famós Willié, qui avuy se troba lliure del tot, vivint en companyia dels séus pares.

Ara ja no es boig.

Senyors doctors que varen formular aquell célebre informe: ¿quí son ara 'ls qu'haurían de anar á un manicomi?

Un senador de Madrid lo Sr. Conde de Canga Argüelles se dedica á la honrosa tasca d' espieta.

Fent escafaralls vá dir en una de las últimas sessions del Senat que al teatro de Novedats de Madrid s' estava representant un drama subversiu, propagador del anarquisme, hostile al exercit y á la societat.

Lo drama 's titula: *El pan del pobre*.

¡Quín horror! Fins als senadors més calvos se 'ls van posar los cabells de punta.

**

L' autoritat, en vista de la denuncia, vá enviar á una persona intel·ligent y escrupulosa á veure 'l drama, no trobanti res de particular.

De aquell *pa del pobre* no hi havia perque ferne rosegóns.

Y la denuncia del de Cangas demostra:

Primer: que hi ha anuncis de propaganda que no poden pagarse ab diners.

Y segon: que si aquesta gent nea arribava á pujar al candeler, ja 'ls dich jo que la societat espanyola estaria ben guarnida!...

Fins els pobres se quedarian *sense pa*.

No fá gaires dias vá sortir una real ordre autorisant al Ajuntament de Barcelona pera fer una emissió de títuls ab objecte de cubrir lo déficit de cinch milions y mitj de pessetas que vá deixar lo pressupost de 1893-94.

Cada any passa lo mateix.

En l' impossibilitat d' encunyar moneda s' estampa paper de la Deuda.

Y anant seguint aixis arribará un dia en que tot

DESPEDIDA DEL ANY

—¡Vaja, alante, Barcelona!
 ¡Ja hi acabat los tropells.
 ¡Deu te dongui pit y forsa
 per dur tots aquests farcells!

se pagarà ab títuls, fins lo compte del impressor que 'ls fassi.

A no ser que aquest digui:

—Mil gracias; aquesta moneda ja me la sé fer jo.

No fa molts días lo delegat de Medicina vá descubrir á Moncada un dipòsit de carn de caball en estat de putrefacció.

Aquella sustancia tan regada y aromática servía per engreixar tocinos.

Y 'ls tocinos convertits en butifarras....

Girém full.

Y encare 'ls de fora diuhen tot rihent:

—Els senyors de Barcelona tot s' ho menjan.

Divendres morí á Tarrasa 'l distingit farmacéutich D. Ramón Coll y Gorina, colobrador de nostre periódich, qual firma venía figurant tots los anys en los almanachs de *La Esquilla* y de *La Campana*.

Ens unian ab lo Sr. Coll llassos d' íntima amistat, y la séva perdua 'ns ha omplert de desconsol.

Dotat de un carácter bondadós, expansiu y franch, gosava en aquella ciutat de generals simpatías. Com á escriptor possehia una gran facilitat, cultivant ab preferencia y com un agradable entreteniment lo género festiu.

A su desconsolada viuda y demás familia enviém desde aquí l' expressió mes sentida del nostre condol.

L' escriptor figuerench, y amich nostre, Sr. Amat y Campmany ha escrit un drama, destinantlo á la empresa de Novedats, ab lo títul de *Llas que no lliga*.

Aquesta obra, enterament original, té per assumpto una qüestió jurídica de gran importancia, sense que ni de prop ni de lluny, tinga que veure ab lo drama *El lazo roto*, que, segons anuncian alguns periódichs, s' está ensajant en lo *Teatro de la Princesa* de Madrid.

Per forsa han de ser llassos diferents.

Parlan alguns metjes de l' adulteració dels medicaments y un d' ells diu:

—Es una viva llástima que aixó succeheixi.

ESPERANTLO

Fa tres horas que l' espero y no ve... ¡Ditxós Aleix!
Sempre que ha de durme quartos acostuma á fé 'l mateix....

Aquests medicaments falsificats á un hom' fins li fan perdre las ganas de caure malalt.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

1.ª XARADA.—*Cas-ca-be-lli-tos*.

2.ª ANAGRAMA.—*Am—Ma*.

3.ª TERS DE SÍLABAS.—*DA RI A*
RI E RA
A RA BE

4.ª GEROGLÍFICH.—*La caritat está bé, si 's fa com se té de fer.*

TRENCA-CAPS

XARADA

I

UNA JUGUESCA

Respecte á la *Xarada* que va inserta á continuació, hi ha una juguesca pendent entre dos acérrims aficionats á desxifrar los trenca-closcas que tanta boga han alcançat avuy día en los periódichs festius, qual controversia se suscitá de la manera següent:

Un cop escrita la *Xarada*, vaig comunicarla als aludits xaradistas, los quals, apesar de barrinarhi per espay de vintiquatre horas, no pogueren trobar la solució. Llavors un d' ells digué:

—Aquesta *Xarada* no la endavinará ningú.

—Si, home, sí,—replicá l' altre—que 's publiqui y ja veurás com algú, y potser tu mateix, donará en lo *quid*.

—Me jugó un sopá de á duro pera nosaltres dos y aquest Caborias que la ha escrita, que ningú remet la solució. (1)

—Aceptat. Ramonet, ja pots enviarla al teu amich Roca y Roca pera que la publiqui á LA ESQUELLA.—

Y jo, amatent en servir á uns amichs.... que 'm prometen un sopar de á duro. m' apressuro á complaurels—mediant la venia de la Direcció—publicant en LA ESQUELLA la *Xarada* en qüestió, qu' es la següent:

La dona de 'n Pau Vallbona,
qu' es una mossa com cal,
guapa, tres-hu y molt formal,
rebé una carta hu-segona,
ab tinta dos-tres escrita,
dihentli qu' en Pau, son marit,
aquella mateixa nit
tindria ab altra una cita.

¡Quarta-terça-repetida
quin trastorn tan gros tingué!
Tota la tarde estigué
la pobra ab cinch-hu-invertida.
Tornant á llegir la carta
ab sossego y poch á poch,
vegé se li deya 'l lloch
hont podels sorprendre quarta.

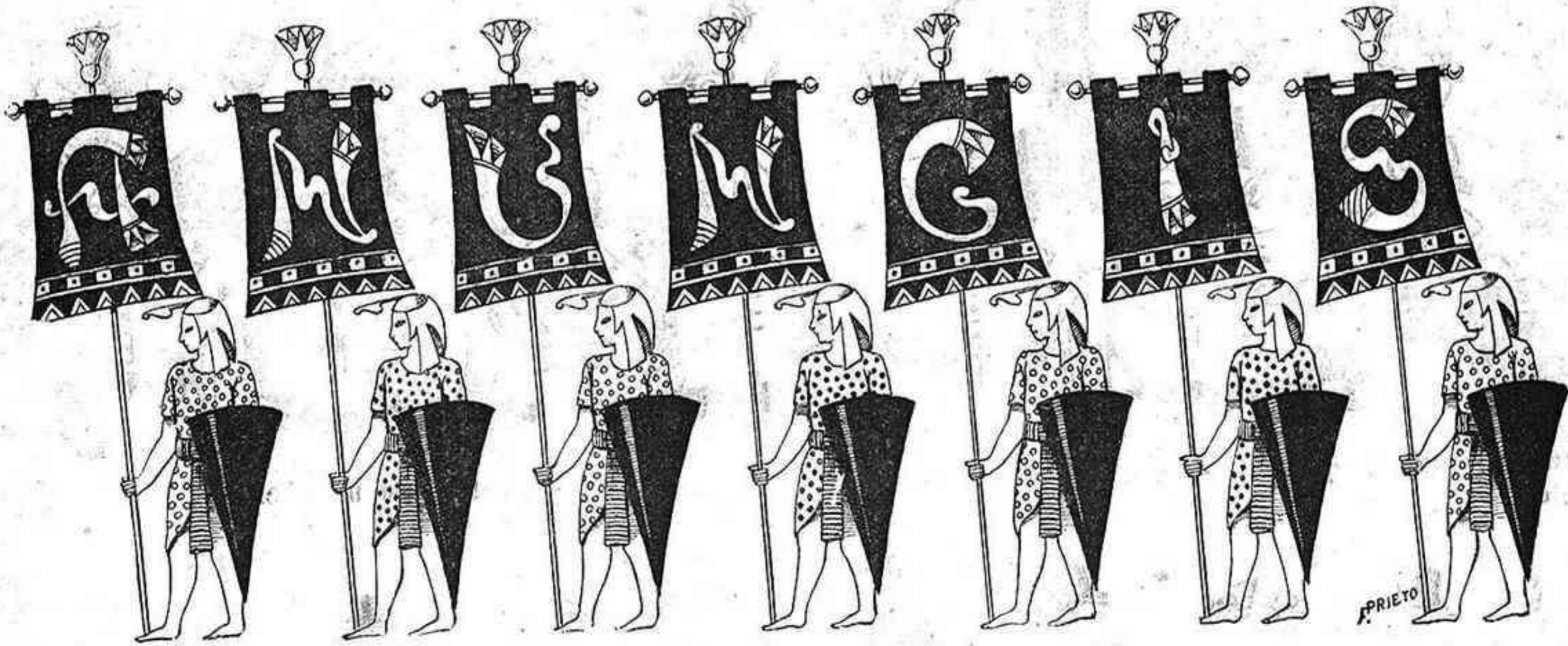
Procurá dissimular
per no dar res á comprendre,
esperant l' hora de pendre
venjansa gran y exemplar.

Arribá l' hora fatal;
ell, havia ja surtit.
y ella, sentint en son pit
la mes justa y gran total,
se colocá á corre-cuyta
una espessa y gran toquilla
y un punyal á la cotilla
per lo cas de haverhi lluyta.

Baixá la escala á las foscas
ben tapada ab lo tres vel
y ab lo cor rebossant fel
dos-hu al carrer de las Moscas;
lloch, segons deya la carta,
hont la cita 's celebrava
y aixís que al ters pis trucava
sentí un crit de—¡Prima-quarta!

(1) En lo próxim número publicarem gustosos los noms dels que la remetin. (N. de la R.)

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola. Barcelona.—Correu - Apartat, número 2

ALMANACH

DE

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

pera l' any 1895.

Preu: 1 pesseta.

ALMANACH

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

pera l' any 1895.

Preu 2 rals.

MAGNIFICAS TAPAS AB PLANXAS DAURADAS PER ENQUADERNAR
LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

Preu: 1'50 pessetas

GRAN SURTIDO
DE DIETARIOS Y AGENDAS DE BUFETE
desde 1 á 4 pesetas.

SURTIDO COMPLETO
DE
LIBROS PARA AGUINALDOS

L' HOME DELS NASSOS

PER

M. FIGUEROLA ALDROFEU.

Preu 1 pesseta.

LOS PELOTARIS

por D. ANTONIO PEÑA y GOÑI.

CON PRECIOSAS LÁMINAS AL CROMO.

Precio Ptas. 1'50

Última obra de C. Gumá

LA SALSAA DE AMOR

Ilustrada per M. Moliné.

Preu: 2 rals.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém d' extravíos. no remetent ademés 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se ls otorgan rebaixa.

AL PARCH

L' HOME (desde lluny):— Me sembla que allà hi haurà puesto.

—¡Ah! Ja estém assentats.

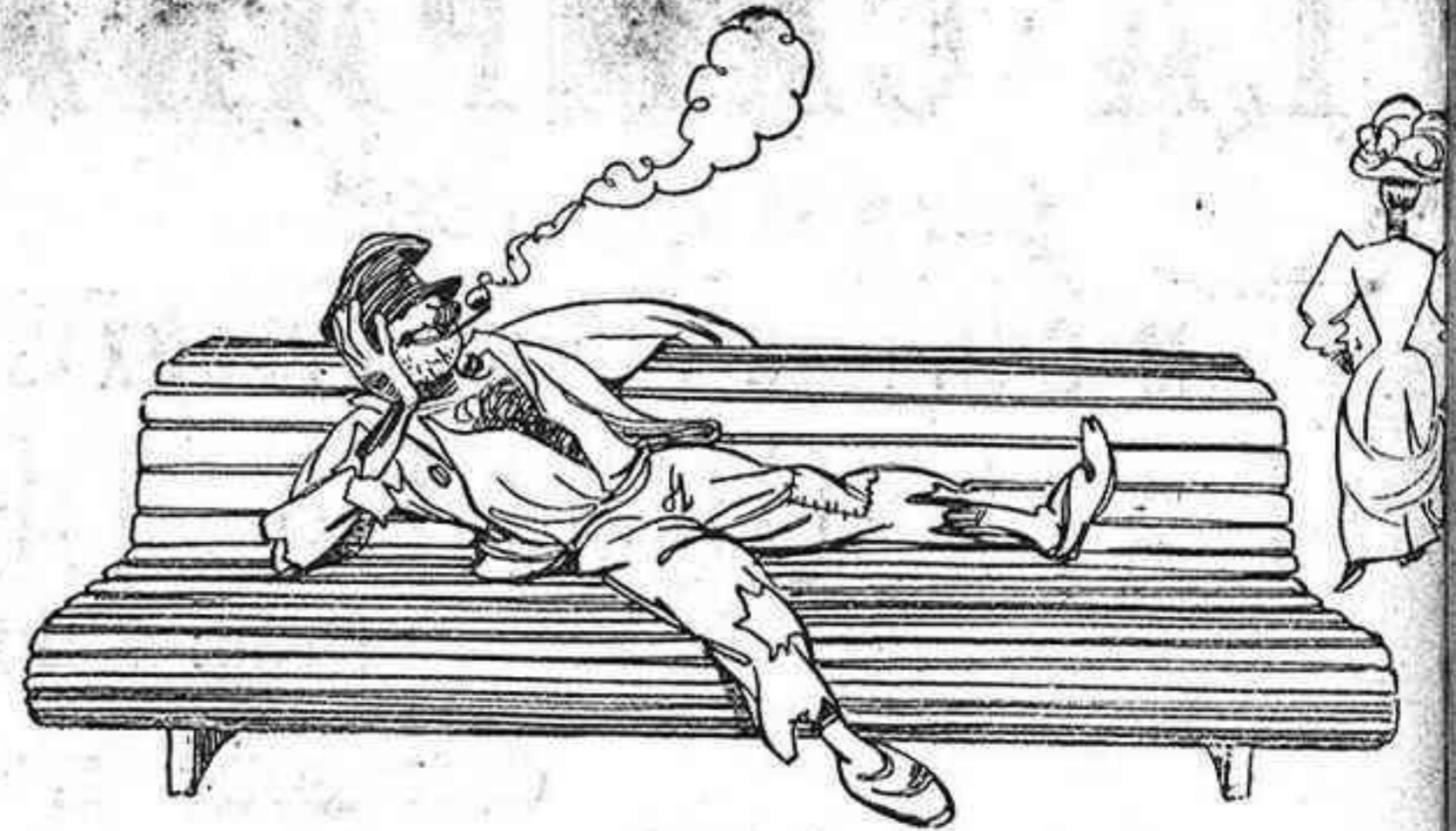
—Ja 'n tinch un á fora. Ara *perfumém* aquesta,

—Ara aquest tio....

—Ara aquesta agulla de ganxo.....

—Y un hom té tot un banch per dormirhi tranquilament.

Mira pel forat del pany
y veu una sombra blanca
que dintre del quarto 's tanca
ab *cinch-dos-tres* molt de afany.

Després silenci complert
truca altra volta ab ma forta,
y sens que ningú la porta
toqués, aquesta s' ha obert.

Ab pas resolt y segú
sens pensar' hi gens ni mica,
á dintre del pis se fica;
crida y no respón ningú.

De sopte surt una nena
de darrera una cortina
cinch-tres igual que una nina
y *dos-hu* de gracia plena,
que ab goig y gran alegria
abessantse á n' ella exclama
ab veu infantil:—¡La mama!

—Que veig ¡la nena!.... ¡Maria!—
Diu omplintla de petons.

—Deu meu, si sembla mentida!
pero ¡que veig! ¡vos! ¡la dida!....

—Que tal, senyora, ¿están bons?

—¡Per mi tot aixó es extrany!
¡la nena! ¡la dida! ¿y en Pau?....
—Aquí 'm tens ja, y molt me plau
que hãjis caygut al parany!
—No entench res, tréume de pena
¿perqué us trobo tots aquí?
—La dida va escriure ahí
que portava avuy la nena,
y aprofitant la ocasió
he inventat aquesta *cita*....
—¿Y la carta, qui la ha escrita?
—¡Ay tonta! la he escrita jo.
—Heu sigut uns imprudents!
¡aixó es una felonía!
—No, dona, avuy es lo día
—¿De qué?....

—¡Dels SANTS IGNOSCENTS!

Ja ho saben los aficionats á desxifrar xaradas, á ells toca lo resoldre qui perdrá ó guanyará la juguesca; per la meva part puch assegurarlos hi que guanyi qui vulgui, lo qu' es jo no 'm quedo sense sopar.

RAMONEL R.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto, 63

